Bundel - Raadsinformatiebijeenkomst van 21 november 2023

1 Parkeerapp
Tijd: 19.30 - 20.30 uur
Waar: oude Stadhuis
Beleidsterrein: Mobiliteit/ Wethouder Van Hooijdonk
Agenderende partijen: VVD, D66, PvdA, CDA, ChristenUnie, DENK, Stadsbelang Utrecht, GroenLinks, Volt en UtrechtNu!
Motivatie:
Sinds 1 november moet het regelen van parkeerkorting voor bezoek, mantelzorg en thuiszorg via een webapp (Mijn Parkeeractie). De korting kan niet meer via de parkeerautomaat worden geactiveerd. De fracties willen tijdens een Raadsinformatiebijeenkomst in gesprek met belangenorganisaties in de stad, zoals U op Leeftijd, U Centraal, SOLGU en thuiszorgorganisaties. De fracties willen graag horen hoe deze organisaties de invoering van de app hebben ervaren en welke ideeën zij hebben voor het verbeteren van de app. De fracties willen daarnaast graag vragen kunnen stellen aan ambtenaren.

WEB-Parkeerapp-Concept-doc-Info-en-Bijdragen-deelnemers

2 Lobbyregister
Tijd: 20.30 - 21.30
Waar: oude Stadhuis
Beleidsterrein: Bestuurlijke Zaken/ Burgemeester Sharon Dijksma
Agenderenden: Ruud Maas (Volt), Yvonne Hessels (UtrechtSolidair), Maarten van Heuven (Partij voor de Dieren), Stevie Nolte (BIJ1)
Motivatie:
Op 10 november 2022 nam het college de ingediende motie van Volt over het onderzoeken naar de mogelijkheden om in Utrecht een lobbyregister in te voeren over. Het college heeft dat onderzoek uitgevoerd en komt tot de conclusie dat het nu niet verstandig is een lobbyregister in te voeren. De agenderende partijen willen nadere toelichting van experts op de standpunten van het college en de mogelijkheden van een lobbyregister nu en in de toekomst.
De agenderende partij(en) willen nagaan hoe diverse experts tegen de weging van het college aankijken. Daarnaast willen raadsleden geïnformeerd worden over de meningen en ervaringen van diverse experts op het gebied van een lobbyregister en mogelijkheden die zij zien voor invoering.
Ten slotte willen we ideeën ophalen over eventuele alternatieve manieren om het vertrouwen in de Utrechtse politiek ten aanzien van lobbyactiviteiten te beschermen.
De precieze werkvorm van deze bijeenkomst wordt nog later bepaald, maar de agenderende partijen streven naar een interactieve werkvorm waarbij mogelijkerwijs iemand online aansluit van een gemeente waar een lobbyregister wordt gebruikt.

WEBLobbyregister-Concept-doc-Info-en-Bijdragen-deelnemers
Presentatie Erasmus University - RIB Lobbyregister - 21 november 2023
Presentatie Transparency International - RIB Lobbyregister - 21 november 2023
Presentatie Universiteit Leiden - RIB Lobbyregister - 21 november 2023

3 Demonstratierecht
Tijd: 21.30 - 23.00 uur
Waar: oude Stadhuis
Beleidsterrein: Openbare Orde en Veiligheid/ Burgemeester Sharon Dijksma
Agenderenden: Stevie Nolten (BIJ 1), Mahaar Fattal (GroenLinks), Tess Meerding (VVD), Maarten Koning (D66), Derk van Bergen (ChristenUnie), Hester Assen (Partij van de Arbeid), Bert van Steeg (CDA), Gert Dijkstra (EenUtrecht), Vincent Stevens (Student & Starter) en Maarten van Heuven (Partij voor de Dieren).
Motivatie:
Op 30 november zal er een commissiedebat plaatsvinden over het demonstratierecht in Utrecht, naar aanleiding van het verschijnen van het Amnesty International rapport: 'Demonstratierecht onder druk - Regels en praktijk in Nederland moeten beter'. In het rapport komen verscheidene praktijkvoorbeelden aan bod, zo ook in Utrecht waarbij het demonstratierecht op verschillende manieren is ingeperkt. Inmiddels heeft de burgemeester namens het college het Manifest Demonstratierecht van Amnesty ondertekend.
De agenderende partijen laten zich graag informeren over hoe het recht om te demonstreren door de gemeente wordt gefaciliteerd, welke hindernissen daarbij komen kijken en of het verstoren van de openbare orde reden geeft tot ingrijpen van de Veiligheidsdriehoek.

WEBDemonstratierecht-Concept-doc-Info-en-Bijdragen-deelnemers
Presentatie gemeente Utrecht - RIB Demonstratierecht - 21 november 2023
Presentatie Politie - RIB Demonstratierecht - 21 november 2023
Presentatie Amnesty International - RIB Demonstratierecht - 21 november 2023

Parkeerapp

Basisinformatie

Datum	21 november 2023
Gespreksleider	Cees Bos
Tijd	19:30-20:30
Zaal	Raadszaal
Soort bijeenkomst	Bespreken raadsvoorstel / schriftelijke vraag/ raadsbrief / commissiebrief
Werkvorm	Gesprek tussen raadsleden en aanwezigen
Portefeuillehouder	Lot van Hooijdonk
Vervolg	De gemeenteraad debatteert over dit onderwerp tijdens de vergadering van de commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte van 30 november 2023. Dit onderwerp is nog niet geagendeerd voor een debat in de gemeenteraad. Wilt u nog informatie delen met raadsleden, stuur dit naar raadsinformatiebijeenkomst@utrecht.nl
Links naar	Website gemeente en facebook
Deelnemers	Twee deelnemers, U op Leeftijd Eén deelnemer, Solgu Eén deelnemer, U Centraal Eén deelnemer

Programma

- 19u30 Welkom, inleiding, toelichting op agendering door agenderende fracties
- 19u35 Inbreng van U op Leeftijd (10 minuten), Solgu (5 minuten), U Centraal (5 minuten), deelnemer van petitie (5 minuten)
- 20u00 Ruimte voor gesprek en vragen van raadsleden
- 20u25 Afsluiting

Motivatie

Geagendeerd door de VVD, D66, PvdA, CDA, ChristenUnie, DENK, Stadsbelang Utrecht, GroenLinks, Volt en UtrechtNu!

Sinds 1 november moet het regelen van parkeerkorting voor bezoek, mantelzorg en thuiszorg via een webapp (Mijn Parkeeractie). De korting kan niet meer via de parkeerautomaat worden geactiveerd. De fracties willen tijdens een Raadsinformatiebijeenkomst in gesprek met belangenorganisaties in de stad, zoals U op Leeftijd, U Centraal, SOLGU en thuiszorgorganisaties. De fracties willen graag horen

hoe deze organisaties de invoering van de app hebben ervaren en welke ideeën zij hebben voor het verbeteren van de app. De fracties willen daarnaast graag vragen kunnen stellen aan ambtenaren.

Bijdrage

Deelnemer, Solgu
Samen met U op leeftijd pleiten wij voor uitstel van overstap naar de digitale app. Eerst dient goed overleg plaats te vinden met belangenorganisaties. Voor houders van een gehandicaptenparkeerkaart is men in Utrecht nog vergeten iets te regelen. Er is voor kaarthouders gratis parkeren maar alleen op algemene gehandicaptenparkeerplaatsen (AGP) hoef je kaart niet aan nummerbord te koppelen. Maar er is een groot gebrek aan AGP!

Voor houders van een gehandicaptenparkeerkaart (GPK):
Er is keuze uit vast kenteken en wisselend kenteken maar veel GPK-houders hebben een combinatie kaart. Bij vast kenteken mag je maar 5* per jaar wisselen van kenteken maar waarom die limiet? Onbeperkt wijzigen kenteken lijkt me logisch.
Wat als je eigen garage hebt met meer dan 1 auto en houder van een GPK? Dan moet je nu wisselend kenteken opgeven en elke keer via digid of telefonisch kenteken opgeven van auto waar je er mee op uit gaat! Is hier geen app voor?
Plus dit moet je dan iedere 5 dagen doen omdat daarna het kenteken vervalt!? Dit werkt nooit en gaat boetes opleveren.
Wat als je combinatiekaart hebt en met iemand mee wilt rijden terwijl je eigen auto in de parkeerzone staat? Dan mag je alleen nog maar gratis parkeren op gehandicaptenparkeerplaats met fysieke kaart.
Hoe is het geregeld voor bezoekers met een gehandicaptenparkeerkaart? Er was gratis parkeren maar er lijkt nog niks geregeld voor registratie kenteken. Men kan dus alleen gratis parkeren met GPK op een AGP waar een groot gebrek aan is!? Bovendien maar maximaal 3 uur wat totaal onrealistisch is. Of men moet gewoon betalen zoals iedereen. In Amsterdam kan je wel als bezoeker kenteken registreren hoewel omslachtig en iedere twee jaar opnieuw. Bij mij heeft de Amsterdamse vergunning dezelfde geldigheidsduur als mijn GPK (5 jaar).
? Laat houders van een GPK ook gratis parkeren in alle gebieden voor vergunninghouders. GPK-houders hebben immers niet de mogelijkheid om op een andere manier die wijken te bereiken. Er zijn steden waar dat is toegestaan (o.a. Leiden).

Lobbyregister

Basisinformatie

Datum	21 november 2023
Gespreksleider	Volgt
Tijd	20:30-21:30
Zaal	Raadszaal
Soort bijeenkomst	Bespreken raadsvoorstel / schriftelijke vraag/ raadsbrief / commissiebrief
Werkvorm	Gesprek tussen raadsleden en aanwezigen
Portefeuillehouder	Burgemeester Dijksma
Vervolg	Dit onderwerp is nog niet geagendeerd voor een debat. Wilt u nog informatie delen met raadsleden, stuur dit naar raadsinformatiebijeenkomst@utrecht.nl
Links naar	Website gemeente en facebook
Deelnemers	Eén deelnemer, Volt Amsterdam Eén deelnemer, Vrije Universiteit Amsterdam / Erasmus Universiteit Twee deelnemers, Transparency International Eén deelnemer, Universiteit Leiden

Programma

De raad wil graag nader geïnformeerd worden door experts over het gebruik van lobbyregisters op het lokale niveau. De experts wordt gevraagd in te gaan op:

- De (on)zin van een lobbyregister;
- De verschillende varianten van een lokaal lobbyregister;
- Het onderzoek van de gemeente Utrecht naar lobbyregisters, de belangrijkste punten voor afwijzing:
    - De effectiviteit van een lobbyregister;
    - Onbedoelde effecten van een lobbyregister;
    - De kosten voor invoering en uitvoering van een lobbyregister;
- De relatie en (on)afhankelijkheid tussen het lokale en het landelijke niveau

Alle experts zullen gedurende een korte (10 minuten) presentatie iets vertellen vanuit hun eigen achtergrond en hoe zij tegen deze materie aankijken.

Daarna willen we graag in een open gesprek de vraag beantwoorden wat er wel zou kunnen op het gebied van het inzichtelijk maken van lobbyactiviteiten op het niveau van college, top 30 ambtenaren alsmede op het niveau van raadsleden.

Motivatie

Geagendeerd door Ruud Maas (Volt), Yvonne Hessel (Stadsbelang Utrecht), Maarten van Heuven (Partij voor de Dieren) en Stevie Nolten (BIJ1)
Op 10 november 2022 nam het college de ingediende motie van Volt over het onderzoeken naar de mogelijkheden om in Utrecht een lobbyregister in te voeren over. Het college heeft dat onderzoek uitgevoerd en komt tot de conclusie dat het nu niet verstandig is een lobbyregister in te voeren. De agenderende partijen willen nadere toelichting van experts op de standpunten van het college en de mogelijkheden van een lobbyregister nu en in de toekomst.

Bijdrage

Naam en (evt). organisatie

Erasmus School of
Social and
Behavioural Sciences

Lobbyregisters

Raadsinformatiebijeenkomst gemeente Utrecht

Erasmus University Rotterdam

Nut en noodzaak lobbyregisters

Effecten staan niet op zichzelf

Risico voor morele motivatie en oordeels-vermogen

Mogelijkheden voor vergroot moreel bewustzijn

Doel-middel verhouding

HET LOBBYREGISTER

OP LOKAAL NIVEAU

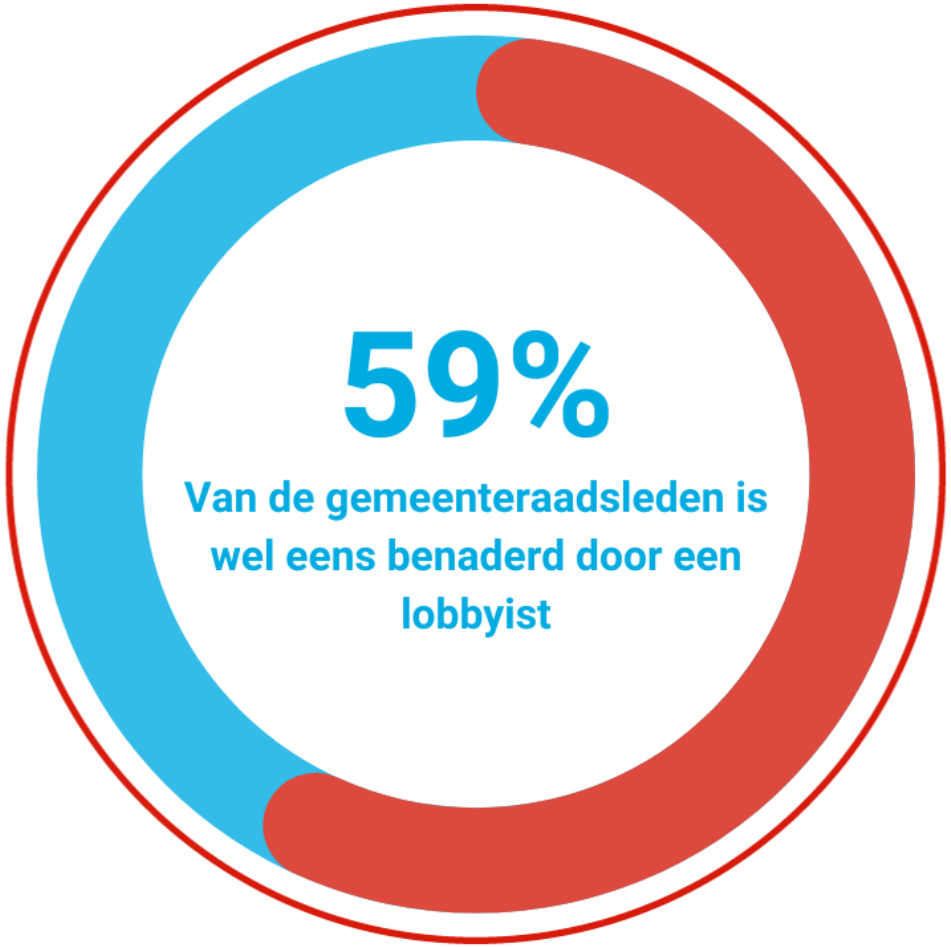
Transparency International Nederland

HET WAAROM

- Integriteitsaffaires schaden vertrouwen in democratie
- Correlatie zichtbaar tussen integere politiek en vetrouwen in de politiek
- 42% van mensen ziet gesloten elitair bolwerk
- Ondermijnt onderling vertrouwen in fractie/partij
- Mondiaal fenonemeen op verschillende niveau's

https://www.transparency.org/en/publications/common-good-or-private-interests-political-integrity-european-union

Volkskrant (2022)

In 69% van de gevallen gaat het daarbij om lokale belangen. In het bijzonder:

- *Bouwactiviteiten*
- *Projectontwikkelaars*
- *Vastgoedondernemers*
- *Infrastructurele projecten*
- *Landbouw*
- *Energie*

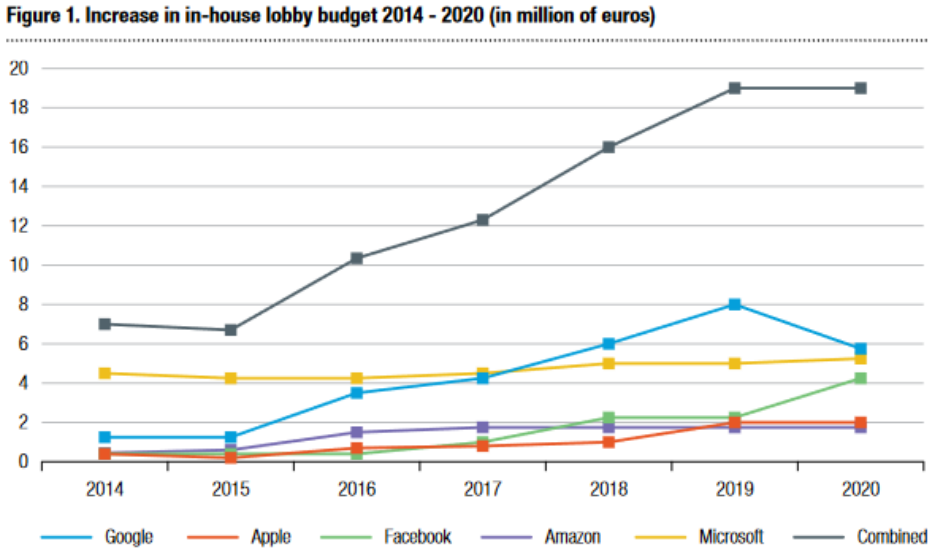
https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/of-het-raadslid-niet-zo-wil-dwarsliggen-hoe-lobbyisten-de-lokale-politiek-beinvloeden~beeb0f1a/

VOORBEELDEN: LOKAAL EN INTERNATIONAAL

- Heiloo
- Amante pleegt intimiderende telefoontjes naar partijen met een onwelgevallig standpunt tegen woningbouw
- Kandidaten op de PvdA-lijst benaderd door Amante om hun standpunt te veranderen.
- Amante koopt tegelijk paginagrote advertenties

- Bouwend Nederland
- Meerdere gemeenteraadsleden in heel Nederland ontvangen persoonlijke mail van Maxime Verhagen.
- Ook brengt de organisatie volgens raadsleden regelmatig stukken en aanbevelingen in wanneer op gemeentelijk niveau verkiezingsprogramma's worden geschreven.

De EU

Figuur: TI-EU: https://transparency.eu/wp-content/uploads/2021/02/Deep_pockets_open_doors_report.pdf
https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/of-het-raadslid-niet-zo-wil-dv
lobbyisten-de-lokale-politiek-beinvloeden~beeb0f1a/

LIFTING THE LID ON LOBBYING (2023)

- 65 indicatoren op basis van o.a. de OESO-richtlijnen
  - Transparantie
  - Integriteit (in de lobby sector)
  - Gelijke toegang

- Lobbyregulering staat stil en belangbehartiging is nog steeds niet transparant
  - Geen (werkend) lobbyregister
  - Lobbyparagraaf wordt onvoldoende gebruikt
  - Gedragscodes zijn ontoereikend

- Zie ook tweede nalevingsrapport over de vijfde evaluatie van GRECO

INTEGRITY CLOSE TO THE CITIZENS

- Onderzoek onder 5 *best-practice* gemeenten in de EU
- Onderzoekt verschillende aspecten van het integriteitssysteem

De negen factoren in een goed lokaal integriteitssysteem:

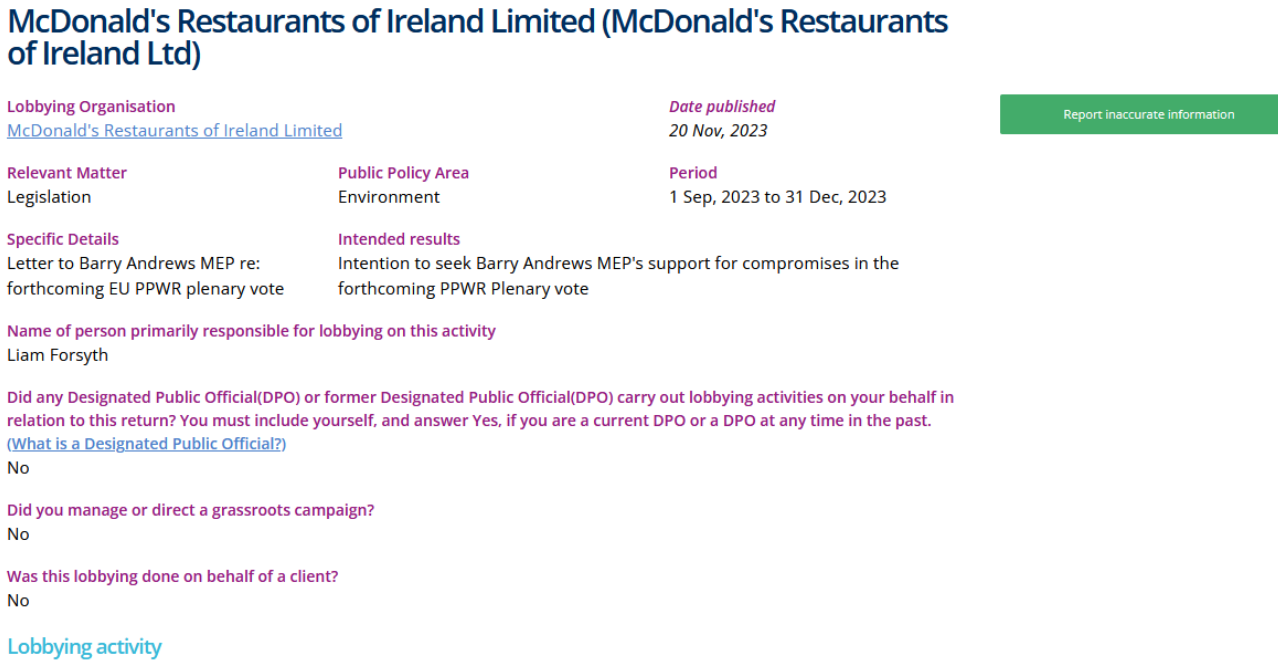
1. **Position** of the integrity system within the respective municipality
2. **Objectives and priorities** of the integrity system
3. **Accountability**; whose integrity is being covered by the integrity system
4. **Feedback mechanism of the integrity system**
5. **Role of education** in the integrity system
6. **Role of the code of conduct** in the integrity system
7. **Role of whistleblowing systems** in the integrity system
8. **Role of tender and procurement** in the integrity system
9. **Relevance of measuring** the quality of the integrity system

Transparency International, via https://www.transparency.nl/wp-content/uploads/2021/02/IT-EB-digitaal2202-1.pdf

HET IERSE LOBBYREGISTER

- Het bevat:
  - De naam van lobbyist
  - Naam client, datum en tijd
  - Onderwerp en beoogde resultaten
  - Type en omvang van de activiteit

- Definitie:
- Derde partij betaald om te communiceren namens client
- Werkgever met meer dan 10 werknemers
- Vertegenwoordigings- of belangenbehartigingsorgaan met tenminste 1 werknemer
- Eenieder die communiceert over ruimtelijke ordening en gebiedsontwikkeling

McDonald's Restaurants of Ireland Limited (McDonald's Restaurants of Ireland Ltd)

Report inaccurate information

Lobbying Organisation
McDonald's Restaurants of Ireland Limited

Date published
20 Nov, 2023

Relevant Matter
Legislation

Public Policy Area
Environment

Period
1 Sep, 2023 to 31 Dec, 2023

Specific Details
Letter to Barry Andrews MEP re: forthcoming EU PPWR plenary vote

Intended results
Intention to seek Barry Andrews MEP's support for compromises in the forthcoming PPWR Plenary vote

Name of person primarily responsible for lobbying on this activity
Liam Forsyth

Did any Designated Public Official(DPO) or former Designated Public Official(DPO) carry out lobbying activities on your behalf in relation to this return? You must include yourself, and answer Yes, if you are a current DPO or a DPO at any time in the past. (What is a Designated Public Official?)
No

Did you manage or direct a grassroots campaign?
No

Was this lobbying done on behalf of a client?
No

Lobbying activity

Braun en Fraussen (2023): https://open.overheid.nl/documenten/ronl-cbf23e7e208ddf191eca7983e785f6abbe86ccf7/pdf

WAT IS HET LOBBYREGISTER?

- LOBBYREGISTER IS NIET:

- De oplossing voor alles (duizenddingendoekje)
- Overal op een effectieve manier ingevoerd (effectiviteit)
- Zonder uitdagingen (onbedoelde neveneffecten)
- Gratis

- LOBBYREGISTER IS:

- Een middel geen doel
- Een essentieel middel om transparante lobby te bereiken
- Deel van een bredere set aan oplossingen voor een integer bestuur en gezonde democratie

REFLECTIES OP TE NEMEN STAPPEN

- Vergroot bewustzijn over de uitdagingen van belangenbehartiging en zoek draagvlak.
- Stel doelstellingen vast en kijk pas daarna naar implicaties voor de implementatie.
- Start met de ontwikkeling van standaarden (evt. met de VNG), maar ga niet naar elkaar wijzen.
- Meer verantwoording? Begin met een lobbyparagraaf

De (on)zin van een lobbyregister
een blik vanuit de wetenschap

21-11-2023

Universiteit Leiden

Lobbyregulering
oorsprong en doelen

Lobbyreguling:

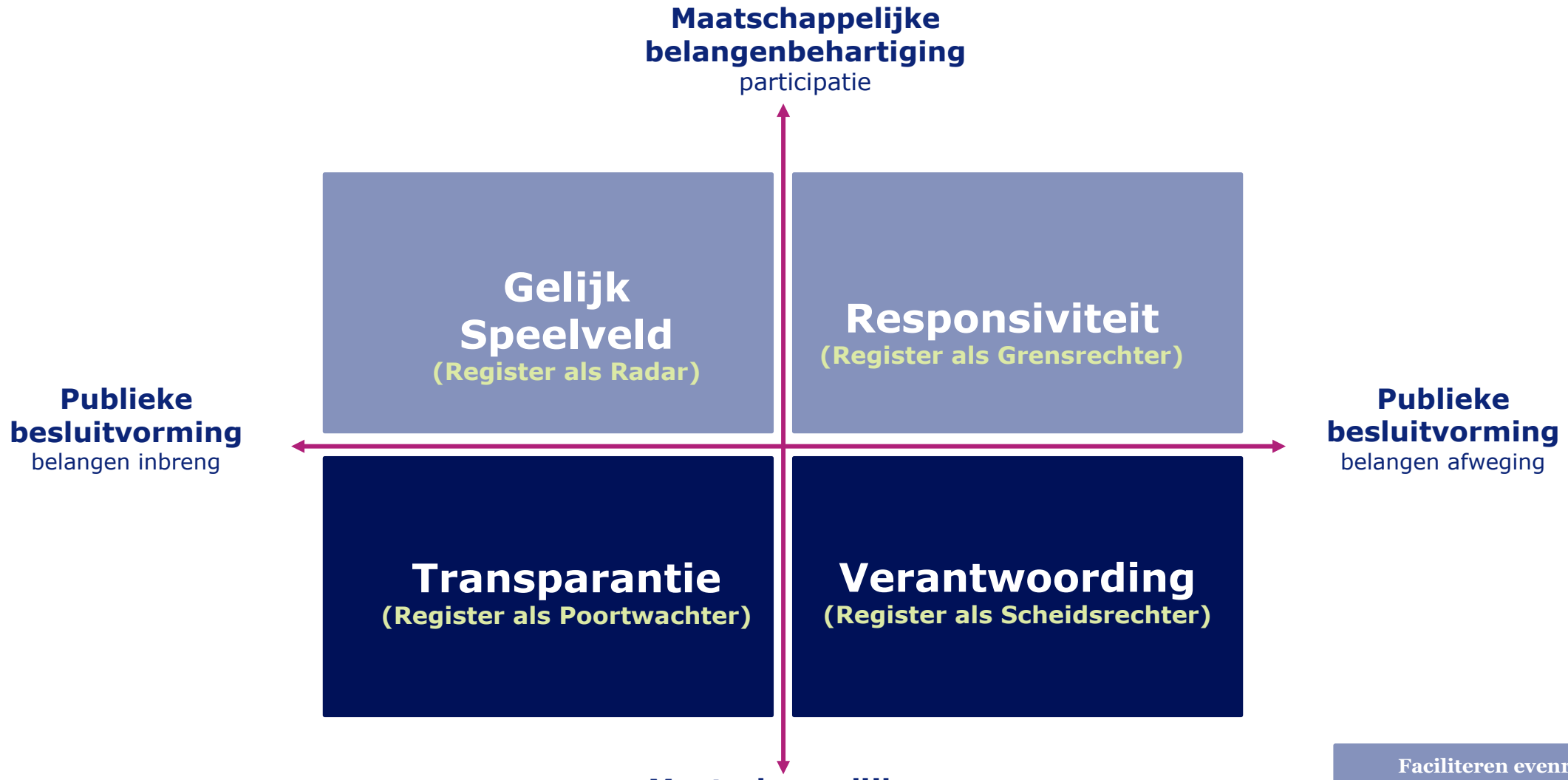
- Vindt oorsprong vaak in schandalen en crises
- Is (daarom) vaak ontworpen vanuit de invalshoek van integriteit /transparantie

Tegelijkertijd, is lobbyregulering vaak een **'multi-purpose' interventie/instrument**

- Het vergroten van het vertrouwen van burgers in de overheid / politiek
- Het verminderen van gevoel/perceptie van corruptie door burgers
- Het vergroten van vertrouwen van burgers in belangenbehartigers/lobbyisten
- Inzicht vergroten in wie er zich politiek mobiliseert / lobbyt
- Inzicht in en beoordelen van lobby invloed

Type lobby registers: doelstellingen en afwegingen

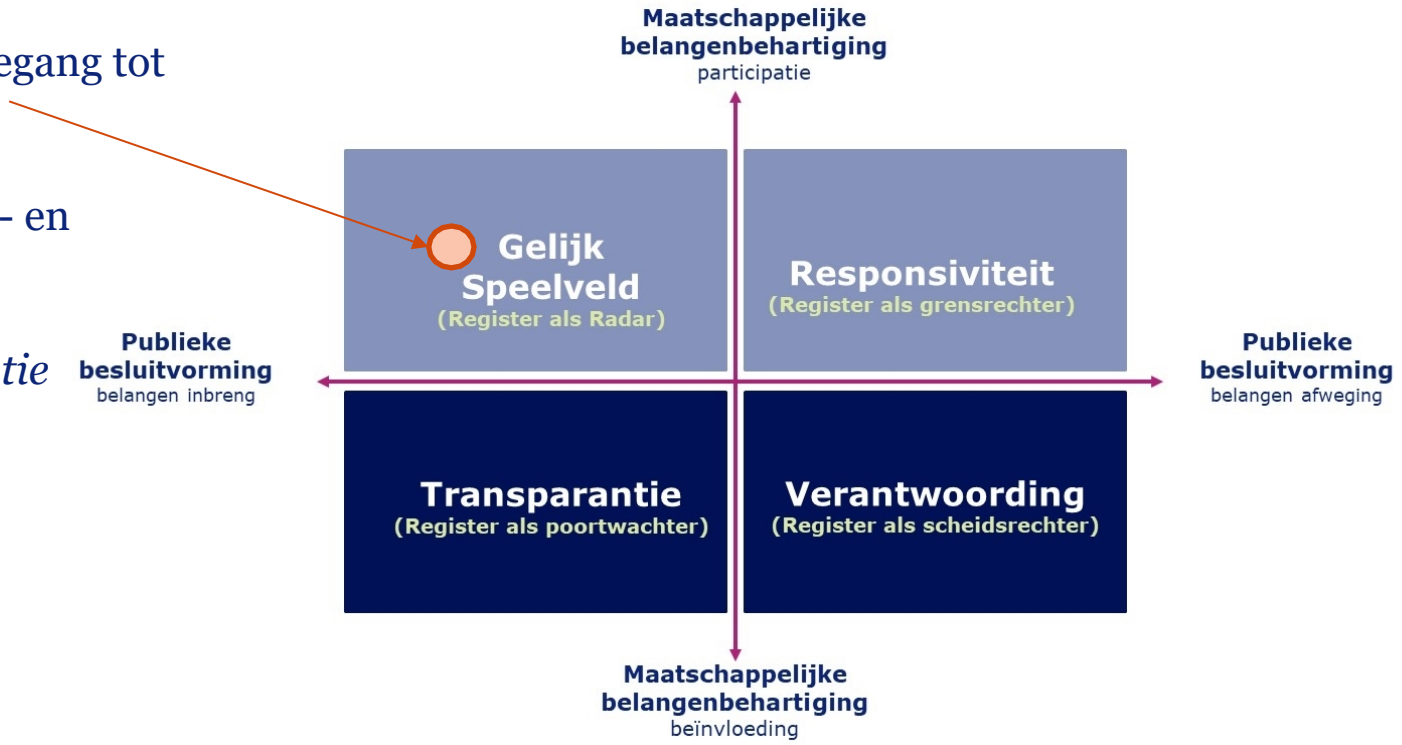
Braun en Fraussen (2023) over regels van het samenspel tussen overheid en belangenbehartigers, Ars Aequi

Faciliteren evenredige participatie

Interveniëren in onevenredige belangenbehartiging

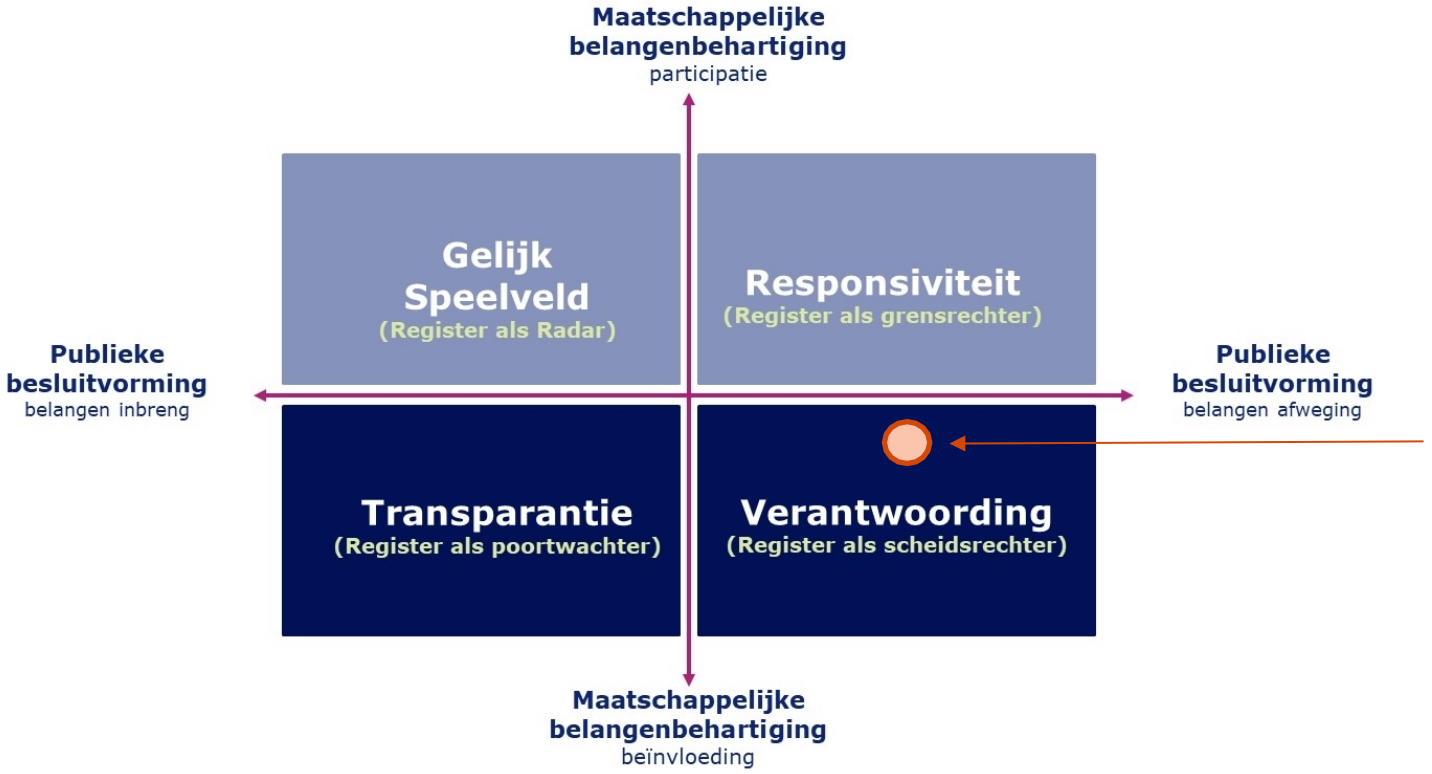
Scenario I: NL Register als Radar (evenredige participatie)

- ✓ Publiek toegankelijke registratie op basis van toegang tot publieke instituties
- ✓ Publiek toegankelijke registratie van consultatie- en participatieprocessen
- ✓ *Interventie overheid bij onevenredige participatie*
- ✓ *Verantwoorde lobby*

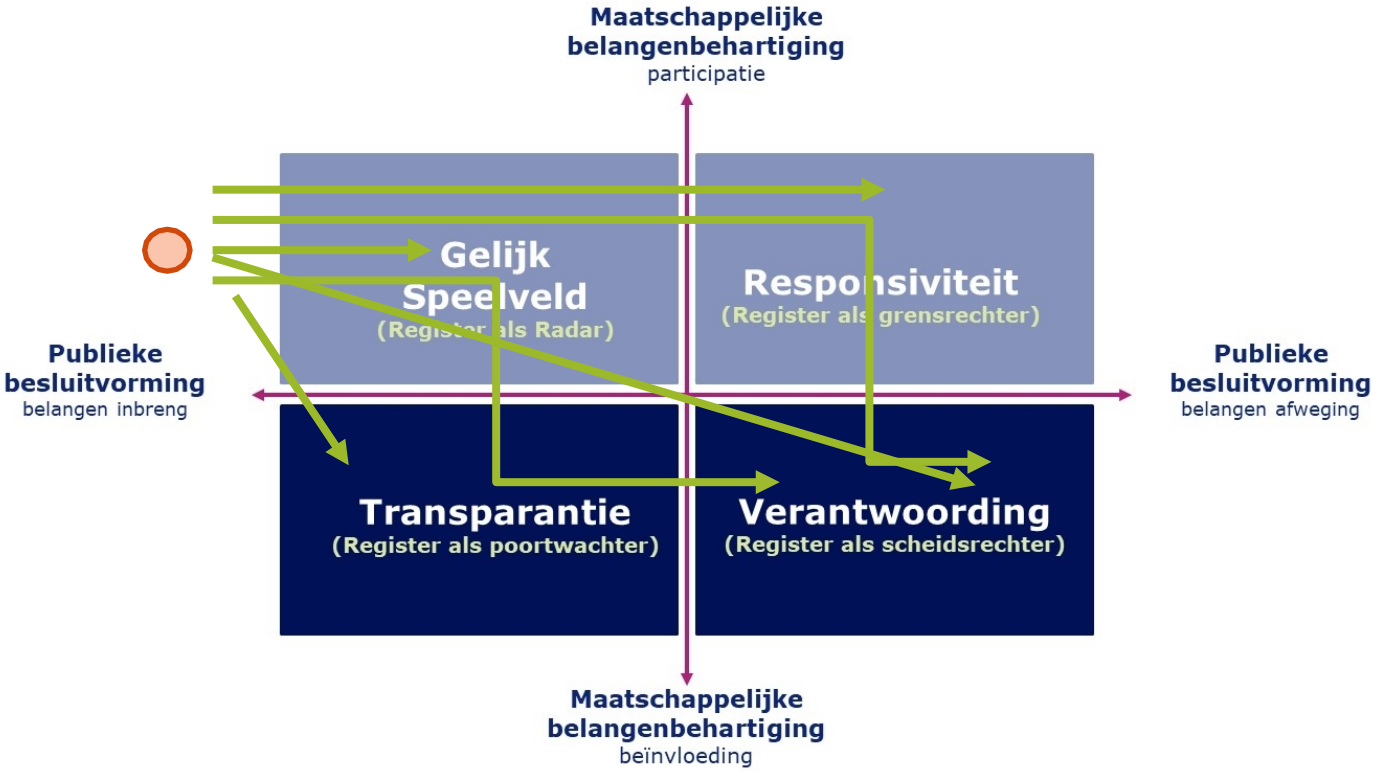
Braun en Fraussen (2023) over regels van het samenspel tussen overheid en belangenbehartigers, Ars Aequi

Scenario II: NL Register als Scheidsrechter (inzicht in invloed)

- ✓Publiek toegankelijke registratie op basis van toegang tot publieke instituties, inclusief TK en specificatie van beleidsdossier.
- ✓Publiek toegankelijke registratie van consultatie & participatie processen
- ✓Publiek toegankelijke registratie van concrete inbreng van alle belanghebbenden
- ✓*Inzicht in hoe elke inbreng afgewogen is en waarom (beslisnota's, MvT, politieke verantwoording)*
- ✓*Gedragscodes; transparantie- en integriteits voorwaarden voor toegang*
- ✓*Toezicht & sancties*

Lobbyregister: scenario's & routes

Universiteit Leiden

Demonstratierecht

Basisinformatie

Datum	21 november 2023
Gespreksleider	Gertjan te Hoonte
Tijd	21:30-23:00
Zaal	Raadszaal
Soort bijeenkomst	Bespreken raadsvoorstel / schriftelijke vraag/ raadsbrief / commissiebrief
Werkvorm	Gesprek tussen raadsleden en aanwezigen
Portefeuillehouder	Burgemeester Dijksma
Vervolg	De gemeenteraad debatteert over dit onderwerp tijdens de vergadering van de commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën van 30 november 2023 Dit onderwerp is nog niet geagendeerd voor een debat in de gemeenteraad. Wilt u nog informatie delen met raadsleden, stuur dit naar raadsinformatiebijeenkomst@utrecht.nl
Links naar	Website gemeente en facebook
Deelnemers	Elf deelnemers

Programma

- Amnesty International over rapport ‘Demonstratierecht onder druk’.
- Ambtenaren van Openbare Orde en Veiligheid over o.a. gemeentelijk demonstratiebeleid, kennisgevingsprocedure, uitkomst enquête demonstraties onder demonstranten.
- Politie over faciliteren van demonstratierecht.
- Inspraak van demonstranten/activisten uit de stad die reflecteren op de vraag: “Hoe vind jij dat jouw demonstratierecht wordt gefaciliteerd in de stad? Wat gaat er goed, wat kan er beter?” Ruimte voor vragen uit het publiek en raadsleden.

Motivatie

Geagendeerd door Stevie Nolten (BIJ1), Mahaar Fattal (GroenLinks), Tess Meerding (VVD), Maarten Koning (D66), Derk van Bergen (ChristenUnie), Hester Assen (PvdA), Bert van Steeg (CDA), Gert Dijkstra (EenUtrecht), Vincent Stevens (Student & Starter), Maarten van Heuven (PvdD)

Op 30 november zal er een commissiedebat plaatsvinden over het demonstratierecht in Utrecht, naar aanleiding van het verschijnen van het Amnesty International rapport: ‘Demonstratierecht onder druk – Regels en praktijk in Nederland moeten beter’. In het rapport komen verscheidene

praktijkvoorbeelden aan bod, zo ook in Utrecht waarbij het demonstratierecht op verschillende manieren is ingeperkt. Inmiddels heeft de burgemeester namens het college het Manifest Demonstratierecht van Amnesty ondertekend.
De agenderende partijen laten zich graag informeren over hoe het recht om te demonstreren door de gemeente wordt gefaciliteerd, welke hindernissen daarbij komen kijken en of het verstoren van de openbare orde reden geeft tot ingrijpen van de Veiligheidsdriehoek.

Daarnaast komen zowel de aanbevelingen uit het Amnesty rapport aan bod, als praktijkvoorbeelden en halen raadsleden graag op hoe het demonstratierecht zich verhoudt tot andere grondrechten.

Het doel van deze RIB is om het demonstratierecht in Utrecht in de breedte te kunnen belichten en om informatie op te halen over hoe dit recht beter te faciliteren, aan de hand van experts en ervaringsdeskundigen.

Bijdrage(n)

Deelnemer
Een recent voorbeeld van demonstratierecht onder druk was afgelopen zaterdag. Onze tegen-demonstratie daar was nog niet eens begonnen of de halve politiemacht stond ons al op te wachten, die ook onmiddelijk blokkade, knuppelen en omsingeling inzette om ons een verder afgelegen locatie op te leggen, ondanks dat ook onze vorige tegendemonstratie tegen dezelfde transfobe organisatie eveneens vreedzaam verlopen was, met uitzondering van politiegeweld.
Dit recente voorbeeld laat duidelijk zien dat de handhaving in Utrecht, zoals het Amnesty rapport meldt, het demonstratierecht al bij voorbaat inperkt in plaats van pas wanneer noodzakelijk voor het bewaren van de publieke gezondheid en veiligheid.
Dit meest recente geval staat daarmee niet op zich: structureel worden linkse tegen-demonstraties in Utrecht verplaatst naar minder gunstige locaties - verder van het doelpubliek, zo niet ook meteen in zon of regen. Hiermee laat Utrecht zien zodra het uitkomt liever het demonstratierecht in te perken dan deze te beschermen.

Deelnemer
Als activist vind ik het demonstratierecht zeer belangrijk, elke poging dit recht in te perken is in mijn ogen een stap richting een dictatuur van het kapitaal. Daarom vind ik dat het demonstratierecht juist moet worden uitgebreid. Het recht op anoniem demonstreren wordt namelijk vaak ingeperkt door de utrechtse politie, ook worden vaak beperkingen opgelegd qua route en suks.

Deelnemer, Nederland in Opstand
"Nederland in opstand" heeft tijdens de covid-19 periode flink van zich laten horen.
Het vrij recht tot demonstreren is een groot goed in ons mooie Nederland dat werd misbruikt door 3 hoeken, politie, O.M en openbare orde.
In artikel 1 omschreven als volgt "gelijke behandeling" en "discriminatie" is ook van toepassing op artikel 9 van de grondwet.
De afgelopen 4 jaar heeft de overheid zijn donkere kant geëtaleerd doormiddel van 3 jaar lang repressie, intimidatie, ongehoord hoge straffen en extreem veel geweld.
De gewelds escalatie ingezet door de overheid werd "ze" bijna noodlottig. Escalerende demonstraties met heel veel geweld, geweld door de overheid geïnitieerd.
De conclusie getrokken kan er enkel eentje zijn van diep triest.
On-acceptabel gedrag door de minister van justitie de heer Grapperhous de overtreding gemaakt werd gemarchandeert en weg gewuift als een foutje.

Terwijl wij burgers met een andere overtuiging/mening in elkaar geslagen,geïntimideerd en vervolgt door de zelfde minister van justitie en bewindslieden.
Het vertrouwen in de overheid is gedaald tot onder het vriespunt. De polariserende factoren de afgelopen 4 jaar hebben geleid tot een enorme afstand tussen " het VOLK" en de overheid de enige conclusie is er eentje die als "diep triest" is te omschrijven.
Zo ook de openbare verkrachting van artikel 9 van de grondwet, iets wat wij ooit in een hoog vaandel hadden staan in Nederland.
Is verworden tot een slap aftreksel van iets waar ooit hard voor gevochten is. Oud strijders van Nederland draaien zich om in hun graf.
Artikel 9 van de grondwet is on-aantastbaar ook tijdens een pandemie. Het geweld uitgerold over burgers van Nederland is en blijf on-Nederlands en tevens in in strijd met de rechten van de mens.
Een blamage voor de toen zittende politieke partijen en op de minst discutabel te noemen voor een land als Nederland.
Zullen WE dit een volgende keer anders doen.

Utrecht demonstratiestad

Raadsinformatiebijeenkomst 21 november 2023

Gemeente Utrecht

Hoofdpunten van deze presentatie

1. Hoe gaan we in Utrecht om met het demonstratierecht?
2. Dilemma's en uitdagingen bij het faciliteren van demonstraties
3. Uitkomsten onderzoek kennisgevingstermijn demonstraties

Gemeente Utrecht

Demonstreren in Utrecht

- De vrijheid van meningsuiting en het demonstratierecht zijn grondrechten waar ruim baan aan wordt gegeven:
  - De wensen van de organisator zijn leidend.
  - Binnen de grenzen van de wet
  - Ongeacht de inhoud
  - Ruimte voor tegendemonstraties; in beginsel binnen zicht- en gehoorsafstand
  - Demonstraties mogen schuren en hinder veroorzaken

Demonstreren in Utrecht

- De burgemeester is het bevoegd gezag als het gaat om demonstraties
- Deze bevoegdheid is uitgewerkt in de Wet Openbare Manifestaties (Wom)
- Inzet is om demonstraties, conform de wens van de organisator, te faciliteren.
- Voorschriften of beperkingen enkel op basis van wettelijke gronden:
    1. (Ter bestrijding of voorkoming van) wanordelijkheden
    2. In verband met gezondheidsrisico's
    3. Ter bescherming van het verkeer
- Te onderbouwen met (politie)informatie

Demonstreren in Utrecht

- Om een demonstratie goed te kunnen faciliteren:
  - Vragen we aan organisatoren een kennisgeving (ook onaangekondigde demonstraties krijgen ruim baan!).
  - Zo weinig mogelijk ‘drempels’ vooraf.
  - Zijn een aantal ervaren drempels recentelijk weggenomen, mede n.a.v. gesprekken met Amnesty (kennisgevingsformulier aangepast, automatische ontvangstbevestiging, gemeentelijke website volgt nog).
  - Treden gemeenten en politie veelal vooraf in contact om afspraken te maken.
  - Denken wij mee over bv inzet verkeersregelaars, omleidingen, informeren omgeving

Dilemma’s en uitdagingen

- Mogelijk strafbare uitingen tijdens een demonstratie
  - Beoordelen en optreden niet aan de burgemeester, maar aan het Openbaar Ministerie
  - Inzet: ook als dit gebeurt demonstratierecht zo lang mogelijk in stand houden.

- Strijdende grondrechten (bv. demonstraties bij abortuskliniek)
- Demonstraties die leiden tot toename van spanningen en polarisatie
- Blokkerende acties en protestacties in gebouwen (restaurants, banken, etc.)
- Toename aantal demonstraties en vaker complex (in omvang, duur, vorm en t.o.v. andere activiteiten in de stad)

Gemeente Utrecht

Uitkomsten onderzoek kennisgevingstermijn

Onderzoeksvraag

In welke mate werken de kennisgevingstermijn, de wijze waarop de demonstraties aangekondigd moeten worden en de informatie die de gemeente vraagt aan de organisator drempelverhogend of afschrikwekkend voor het aankondigen van een demonstratie?

Gehanteerde onderzoeksmethode

- Data en documentenonderzoek
- Interviews met organisatoren demonstraties.

Onderzoeksconclusies

Conclusies

Uit de secundaire analyse van de administratieve data en de ervaringen van organisatoren zijn een vijftal conclusies te trekken over de kennisgevingstermijn, de kennisgevingsprocedure en de informatie die de gemeente vraagt aan organisatoren die willen demonstreren:

Conclusie 1. Veruit de meeste organisatoren dienen 48 uur of langer van te voren de kennisgeving in.

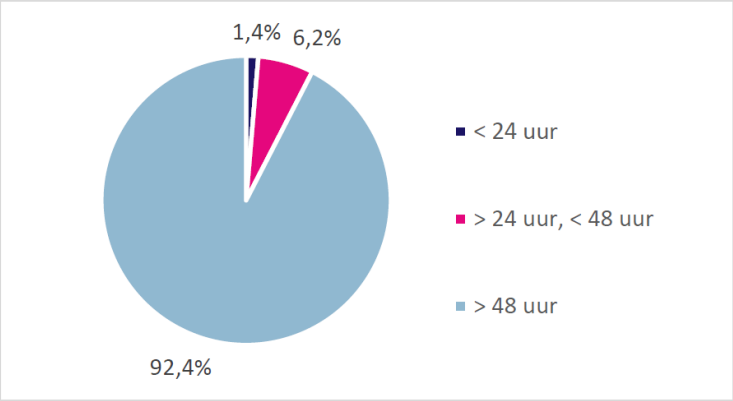
Conclusie 2. De kennisgevingstermijn als zodanig is voor organisatoren niet een relevant thema, waar het gaat om eventueel ervaren drempels bij het organiseren van een demonstratie. Duidelijkheid over wat te doen in het geval van een spontane demonstratie is dat wel.

Conclusie 3. Organisatoren ervaren de communicatie vanuit de gemeente over het organiseren van demonstraties als duidelijk en vinden het kennisgevingsformulier begrijpelijk en makkelijk in te vullen. Het persoonlijke contact wordt gewaardeerd.

Conclusie 4. De toon van de informatie over demonstraties op de website van de gemeente wordt als (te) star en dwingend ervaren en niet passend bij het uitgangspunt dat een gemeente het demonstratierecht dient te faciliteren.

Conclusie 5. Ervaren en onervaren organisatoren kijken anders naar de kennisgevingsprocedure en hebben daarin verschillende behoeften en verwachtingen.

Cijfers en inzichten

Figuur 1: Percentage demonstraties 2020-2022 naar kennisgevingsduur in ur

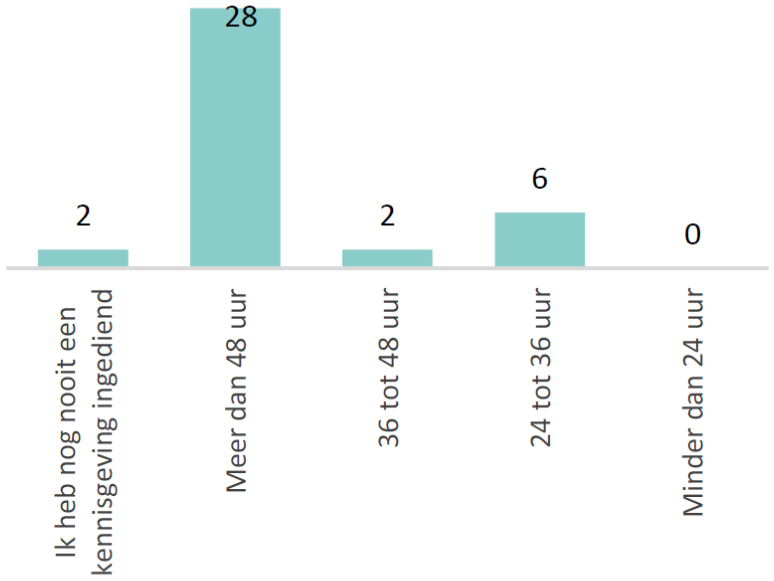
Tabel 3: Kennisgevingsduur voor een demonstratie uitgesplitst naar het jaar waarin de kennisgeving is gedaan

		Jaar kennisgeving		
		2020	2021	2022
Kennisgevings-duur	< 24 uur	6 (2,4%)	6 (1,4%)	2 (0,6%)
	> 24 uur, < 48 uur	24 (9,4%)	24 (5,7%)	16 (4,5%)
	> 48 uur	225 (88,2%)	387 (92,8%)	342 (95%)
		255 (100%)	417 (100%)	360 (100%)

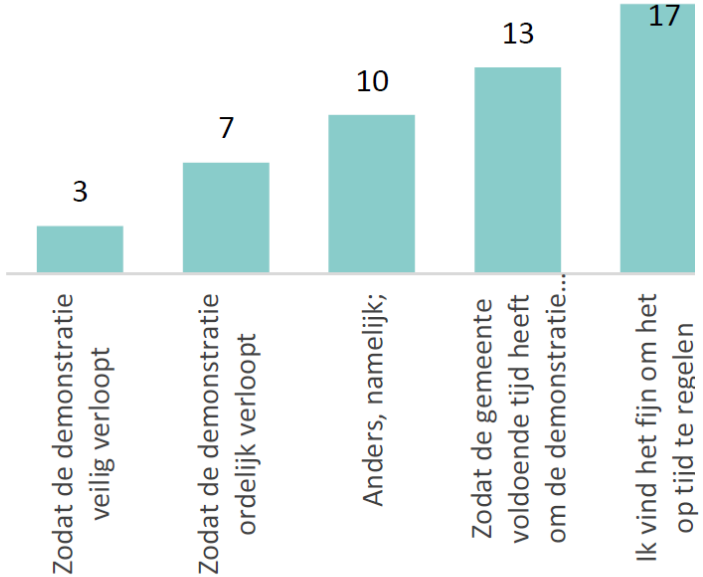
Gemeente Utrecht

Cijfers en inzichten

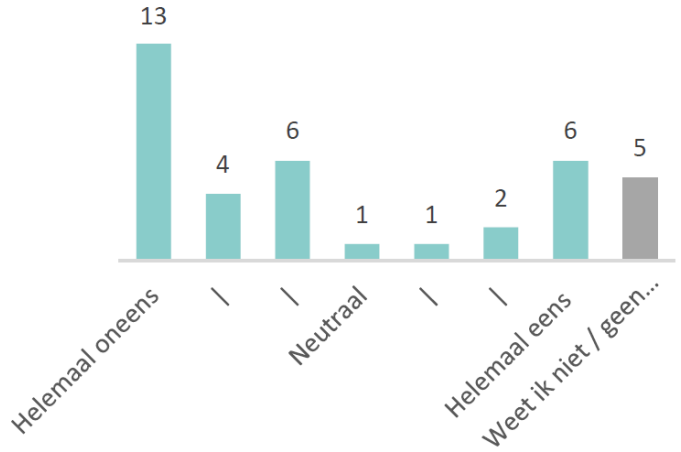
Wat is op u van toepassing? Ik dien mijn kennisgeving meestal … van tevoren in bij de gemeente Utrecht. Enkele keuze, N=38

Waarom heeft u uw kennisgeving meer dan 48 uur van tevoren ingediend? Meerkeuze, N=28

Een kennisgevingstermijn van 48 uur zou voor mij een reden zijn om af te zien van een demonstratie. Zevenpuntsschaal, N=38

Figuur 3: Kennisgevingsduur invullers & redenen voor kennisgeving 48 uur of langer van tevoren

Gemeente Utrecht

Vervolg

- U ontvangt binnenkort een raadsbrief met daarin:
  - Een update over ontwikkelingen op het demonstratiedossier
  - Het onderzoeksrapport over de kennisgevingsprocedure

Demonstratierecht

Verbinding, verbinding, verbinding . . .

« waakzaam en dienstbaar »

Faciliteren

- Politie faciliteert demonst
  met beleid gemeente
- Vooraf & tijdens de demo
  intensief contact met orga
- Inzet politie:
  - Informatiegestuurd → in
  - Gericht op
  - Optreden onde
  - Vanuit verb
    ook begrenzing

raties in lijn

nstratie

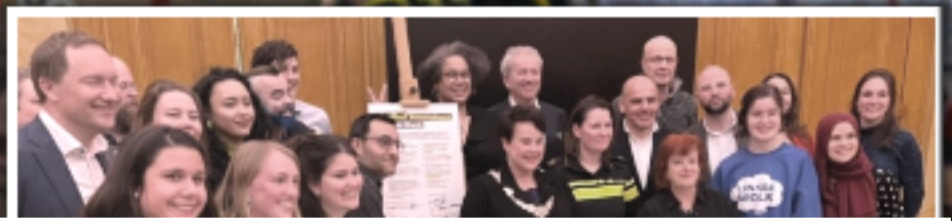
anisator(en)

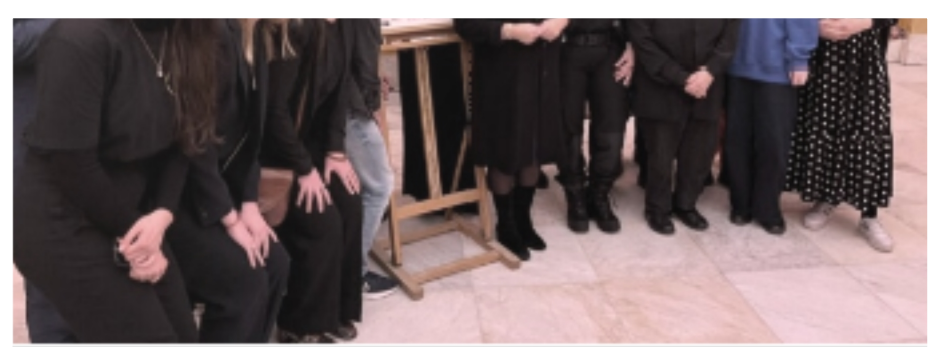
in balans?

onstratie

emeester e/o OVJ

alatie, maar zo nodig

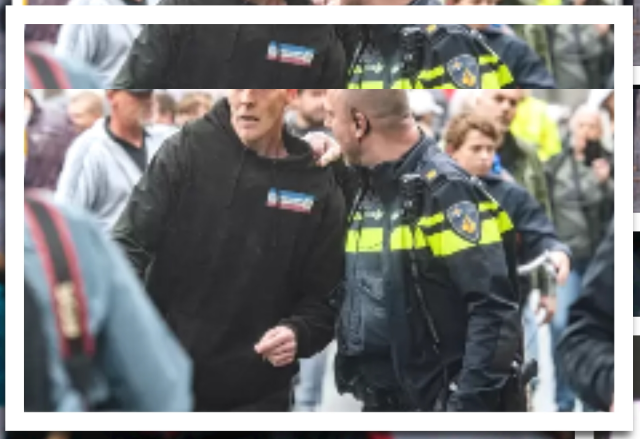
n soms nodig . . .

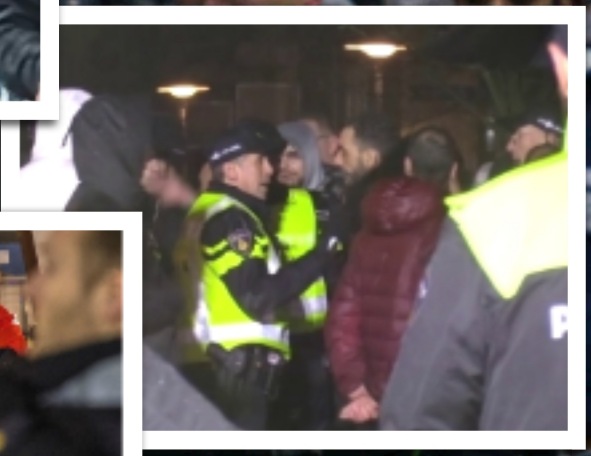

Verbindingseenheid

- Opgericht in 2019
- Kennen & gekend worden
- Werkwijze → Verbinding²
  - Contact leggen & houden
  - Sfeer proeven
  - Faciliteren
  - De-escaleren

Dank voor uw aandacht.

Johan van Hartskamp
Charles van Amerongen

« waakzaam en dienstbaar »

RIGHT TO PROTEST

Amnesty International Nederland

CAMPAGNE RIGHT TO PROTEST

Campagnedoelen

1. Een betere waarborging van het demonstratierecht voor iedereen in Nederland. Demonstreren is een recht, geen gunst. Demonstranten worden beschouwd vanuit vertrouwen, het uitgangspunt moet zijn dat een demonstratie vreedzaam is, totdat het tegendeel vaststaat.

2. Onnodige en onrechtmatige barrières zijn weggenomen, de overheid spant zich in om het demonstratierecht te respecteren, elke demonstratie maximaal te beschermen en verwezenlijken.

RIGHT TO PROTEST

MANIFEST

Campagneteams aan de slag met het manifest

Manifest
demonstratierecht

Gemeente .....

Wij willen dat iedereen die in onze gemeente wil demonstreren, gebruik kan maken van het demonstratierecht. Als gemeente zorgen wij ervoor dat de regels en de praktijk in lijn zijn met de mensenrechten. Dat betekent concreet:

1. de termijn en aanmeldprocedures voor de kennisgeving zijn laagdrempelig en toegankelijk voor iedereen;
2. de kennisgeving is het startpunt voor een open dialoog. De wensen van de demonstranten/organisatie staan hierbij zoveel mogelijk voorop;
3. elke demonstratie is anders. De gemeente beoordeelt elke demonstratie apart;
4. de gemeente spant zich in om elke demonstratie mogelijk te maken. Ook als deze niet of te laat is aangemeld. Geen kennisgeving, of een te late kennisgeving, is nooit de reden om een demonstratie te beperken, laat staan te verbieden;
5. de gemeente legt alleen beperkingen op die strikt noodzakelijk zijn voor de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen;
6. de burgemeester motiveert eventuele voorschriften tijdig;
7. de burgemeester geeft alleen in zeer uitzonderlijke situaties een noodbevel af;
8. de politie beschermt elke vreedzame demonstratie;
9. na afloop van een demonstratie gaat de gemeente met alle betrokkenen in gesprek om het verloop te evalueren en te kijken waar het beter kan;
10. de gemeenteraad evalueert het gevoerde beleid rond demonstraties;
11. medewerkers van de gemeente, inclusief de politie, zijn goed op de hoogte van de mensenrechten en wettelijke kaders van het demonstratierecht.

De gemeente staat open om over deze punten in gesprek te blijven.

Getekend door de burgemeester

.....

Getekend namens de gemeenteraad

.....

AMNESTY INTERNATIONAL

RIGHT TO PROTEST

https://www.amnesty.nl/content/uploads/2022/10/Manifest-onlineversie-v2.pdf?x41842

RIGHT TO PROTEST

RAPPORT

Rapport ‘Demonstratierecht onder druk’

14 november 2022

https://www.amnesty.nl/content/uploads/2022/11/AMN_22_33_demonstratierecht-onder-druk.pdf?x71340

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERE
CHT ONDER DRUK

Waar komt het door dat het demonstratierecht onder druk staat?

Wet openbare manifestaties (Wom) niet in lijn met de mensenrechten

Onvoldoende kennis van en begrip voor de reikwijdte van het demonstratierecht

- bij het publiek
- bij lokale overheden

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERE
CHT ONDER DRUK

Waar blijkt uit dat het demonstratierecht onder druk staat in Nederland? 1/3

(1) Onnodige en/of onrechtmatige voorschriften en regels [par. 3.3 en 5.2]

- op tijd en plaats
- op inhoud: Fuck de Koning / ACAB

Maar ook:

- geen versterkt geluid / muziek
- niet mogen flyeren
- op grond van het verkeer

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERE
CHT ONDER DRUK

Ingegeven door:

- Openbare orde in plaats van wanordelijkheden [par. 3.4]

- Belangen omstanders en beperken verkeershinder [par. en 5.2.3]

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERECHT ONDER DRUK

- Uitgangspunt van vreedzaamheid ontbreekt [par. 3.1]

De veiligheidsbril moet af.

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERECHT ONDER DRUK

- Geen onderscheid vijandig publiek – tegendemonstratie [kader p. 44-45]

- Standaardvoorschriften

['Geen ruimte voor algemene verboden', p. 25]

Voorwaarden bij demonstraties en manifestaties

- U bent als organisator verantwoordelijk voor een vreedzaam, ordelijk en veilig verloop van de demonstratie. U bent daarom ook verantwoordelijk dat de onderstaande regels bekend zijn bij de deelnemers aan de demonstratie.
- De demonstratie is vreedzaam en heeft niet als doel de openbare orde te verstoren.
- U moet een contactpersoon beschikbaar stellen die ter plaatse aanwezig is en aanspreekpunt is voor de politie en toezichthouders.
- De plek van de demonstratie moet schoon achterblijven. Als er flyers gebruikt worden en deze vallen op de grond, dan bent u als organisator verantwoordelijk dat deze opgeruimd worden.
- U moet alle soorten verkeer, rijdend en lopend, zo min mogelijk hinderen en de loop- en andere verkeersstromen zoveel mogelijk vrijhouden.
- De toegang van en naar winkels, panden en woningen mag door demonstranten op geen enkele manier worden belemmerd.
- Het is niet toegestaan om tijdens de demonstratie tekens, afbeeldingen, voorwerpen en/of teksten te gebruiken die beledigend of discriminerend en opruiend zijn.
- U moet zorgen voor voldoende (minimaal 10% van het aantal deelnemers) herkenbare begeleiders (ordedienst) die de manifestatie of demonstratie ordelijk en volgens de regels laten verlopen.
- De demonstratie of manifestatie mag geen schade veroorzaken aan de openbare ruimte, gemeentelijke eigendommen en/of eigendommen van derden.
- Alle overige door of vanwege de politie en/of gemeente gegeven aanwijzingen in het belang van openbare orde en/of veiligheid moeten worden opgevolgd.
- Wanneer u geluidsversterkers zoals microfoons, luidsprekers of megafoons gebruikt, is het dringende verzoek om zoveel mogelijk rekening te houden met de omgeving. Dit geldt in het bijzonder op drukke locaties en/of in de buurt van woningen.

Op basis van omstandigheden kunnen aanvullend op bovenstaande regels extra voorschriften en beperkingen aan een demonstratie worden gesteld. Hierover wordt u als organisator geïnformeerd.

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERE
CHT ONDER DRUK

Waar blijkt uit dat het demonstratierecht onder druk staat in Nederland?

(2) De kennisgevingsprocedures zijn onnodig ingewikkeld of gedetailleerd [par. 5.1]

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERE
CHT ONDER DRUK

OU
D

Verklaring

Onderstaand staat informatie die u eerst moet lezen voordat u de verklaring waarin u verklaart hiermee bekend te zijn, aanvinkt.

VERKLARING

- van de antwoorden op de vragen op de pagina's over Doel, Datum en Plaats mag niet worden afgeweken (Afdeling 2.2., Artikel 2:6 van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht);
- de kennisgeving van het houden van een optocht, betoging of demontratie eerst is verricht door inlevering van het volledig ingevulde en verzonden formulier;
- het gemeentebestuur zich de bevoegdheid voorbehoudt op hem/haar te verhalen kosten die de gemeente moet maken:
  1. voor het schoonmaken van als gevolg van de optocht , betoging of demonstratie verontreinigde straten, huizen en gebouwen;
  2. tot herstel van de schade die tengevolge van de optocht, betoging of demonstratie aan eigendommen van degemeente –alsmede van derden, voor zover de gemeente daarvoor aansprakelijk blijkt te zijn,– mocht zijn toegebracht.
- de door u opgegeven contactpersoon is tijdens demonstratie aanwezig en beschikbaar voor politie en gemeente.

☐ * Ik verklaar, namens de organisatie, met bovenstaande bekend te zijn

Vragen met een * zijn verplicht.

TERUG VERDER STOPPEN

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERE
CHT ONDER DRUK

NIEU
W

STAP
1 — 7 — 10

Formulier bewaren en later verdergaan

Aandachtspunten voor uw demonstratie

De gemeente Utrecht zal uw demonstratie zoveel mogelijk faciliteren en zo nodig beschermen. Daarbij geldt dat het demonstratierecht samengaat met bepaalde verantwoordelijkheden. Als organisator van de demonstratie zorgt u bijvoorbeeld:

- een veilig en ordelijk verloop van de demonstratie. Hiervoor zorgt u voor een aantal als zodanig herkenbare begeleiders
- voor een contactpersoon vanuit de organisatie voor de politie;
- dat ingangen naar gebouwen vrij blijven;
- dat er geen onveilige situaties ontstaan door gebruik van bijvoorbeeld vuur of door voorwerpen die als wapen kunnen worden gebruikt;
- dat de demonstranten geen kleding dragen die het gezicht bedekt om zo anoniem strafbare feiten te kunnen plegen;
- dat demonstranten geen alcohol bij zich dragen en/of gebruiken;
- dat (bovenstaande) regels over uw demonstratie bekend zijn bij alle deelnemers aan de demonstratie.

Schade

Tot slot willen wij u attenderen op het volgende. Als de organisator van een demonstratie of de deelnemers aan een demonstratie schade toebrengen aan gebouwen, bijvoorbeeld door bekladding of vernieling, of schade toebrengen aan eigendommen van de gemeente, dan kunnen de herstelkosten worden verhaald op de personen die de schade hebben veroorzaakt.

Vragen met een * zijn verplicht.

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERE
CHT ONDER DRUK

Waar blijkt uit dat het demonstratierecht onder druk staat in Nederland?

(3) Onrechtmatig ingrijpen door de politie [hoofdstuk 6]

Politie moet demonstratie beschermen

De-escalerend optreden

Surveillance protest: ID

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERE
CHT ONDER DRUK

Waar blijkt uit dat het demonstratierecht onder druk staat in Nederland? 3/3

(4) Gebrek aan transparantie, evaluati
en verantwoording [hoofdstuk 7]

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERE CHT ONDER DRUK

Burgerlijke ongehoorzaamheid

Niet de vraag of een **wet overtreden** wordt moet leidend zijn, maar of demonstranten **vreedzaam** zijn

- Uitspraak EHRM van vanochtend

https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-228986

Vreedzaam

Streeft verandering na in maatschappelijk/publiek belang

Doelbewuste overtreding van de wet

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERE
CHT ONDER DRUK

Geen onbegrensd recht

Geweld (niet langer vreedzaam)

Intimidatie en lastigvallen verdrijven meningsuiting naar de achtergrond

Dwangmiddel

Verhinderen demonstratie van een ander

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERE
CHT ONDER DRUK

Manifest
demonstratierecht

Gemeente .....

Wij willen dat iedereen die in onze gemeente wil demonstreren, gebruik kan maken van het demonstratierecht. Als gemeente zorgen wij ervoor dat de regels en de praktijk in lijn zijn met de mensenrechten. Dat betekent concreet:

1. de termijn en aanmeldprocedures voor de kennisgeving zijn laagdrempelig en toegankelijk voor iedereen;
2. de kennisgeving is het startpunt voor een open dialoog. De wensen van de demonstranten/organisatie staan hierbij zoveel mogelijk voorop;
3. elke demonstratie is anders. De gemeente beoordeelt elke demonstratie apart;
4. de gemeente spant zich in om elke demonstratie mogelijk te maken. Ook als deze niet of te laat is aangemeld. Geen kennisgeving, of een te late kennisgeving, is nooit de reden om een demonstratie te beperken, laat staan te verbieden;
5. de gemeente legt alleen beperkingen op die strikt noodzakelijk zijn voor de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen;
6. de burgemeester motiveert eventuele voorschriften tijdig;
7. de burgemeester geeft alleen in zeer uitzonderlijke situaties een noodbevel af;
8. de politie beschermt elke vreedzame demonstratie;
9. na afloop van een demonstratie gaat de gemeente met alle betrokkenen in gesprek om het verloop te evalueren en te kijken waar het beter kan;
10. de gemeenteraad evalueert het gevoerde beleid rond demonstraties;
11. medewerkers van de gemeente, inclusief de politie, zijn goed op de hoogte van de mensenrechten en wettelijke kaders van het demonstratierecht.

De gemeente staat open om over deze punten in gesprek te blijven.

Getekend door de burgemeester

.....

Getekend namens de gemeenteraad

.....

AMNESTY INTERNATIONAL

RIGHT TO PROTEST

RIGHT TO PROTEST